ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Είδος: Εφημερίδα / Κύρια / Περιφερειακή / Εβδομαδιαία
Ημερομηνία: Κυριακή, 20-08-2023
Σελίδα: 18
Μέγεθος: 208 cm ²
Μέση κυκλοφορία: 5000
Επικοινωνία εντύπου: 2610 312530-34

Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

«Η εποχή που ζούμε δεν προσφέρεται για ηρωισμούς»

Της
ΚΡΙΤΤΗΣ ΚΑΤΣΙΜΙΧΑΚΗ

Αγάπησε την Ιστορία με τις ιστορίες των ηρώων του, ύφανε αριστοτεχνικά την αφήγησή του, την μπόλιασε με χρώματα κι αρώματα της εποχής (1894-1949) αλλά και χιούμορ, δίνοντάς μας την ευκαιρία να διανύσουμε τις απολαυστικές διαδρομές της καλής λογοτεχνίας. Ο Δημήτρης Στεφανάκης μιλά για τον σαγηνευτικό του «Μινώταυρο» (εκδ. Μεταίχμιο).

- Το νέο σας μυθιστόρημα ξετυλίγεται από το 1894 έως το 1949 και λαμβάνει χώρα στο μεγαλύτερο μέρος του στην Κρήτη, με στάσεις σε χώρες του εξωτερικού. Είναι ένα είδος οφειλής στα πάτρια εδάφη;

Τα μυθιστορήματα έχουν το πεπρωμένο τους. Υπάρχουν ιστορίες που δεν ταιριάζουν παρά μόνο σ' ένα τόπο κι αυτό διαμορφώνει τους χαρακτήρες, τα γεγονότα αλλά και την ιδιαίτερη γλώσσα του κειμένου. Με αυτή την έννοια, νομίζω, ο «Μινώταυρος» ήταν εξαρχής αναπόσπαστα δεμένος με την Κρήτη.

- «Μινώταυρος»: Προσωνύμιο φονευμένου Τούρκου. Ονομασία μυστικής οργάνωσης. Χαρακτηρισμός, κάπου, της «ακατανοησίας». Τι άλλο συμβολίζει για εσάς ο τίτλος του βιβλίου σας;

Κάθε φορά που τίθεται το ερώτημα, δίνεται μια νέα απάντηση. Με ικανοποιεί το γεγονός ότι ο τίτλος εξάπτει το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Ένα βιβλίο που αρέζει να μας απασχολεί από τον τίτλο του προεξοφλεί κάπως το ενδιαφέρον μας. Αυτή τη φορά θα ήθελα να σταθώ στην έννοια του λαβύρινθου που αναπαριζάνει μια ανώτερη μοίρα, μήγμα της μικρής και της μεγάλης Ιστορίας χωρίς βέβαια να ξεχνώ και τον δαιδαλώδη μικρόκοσμο της ανθρώπινης ψυχής.

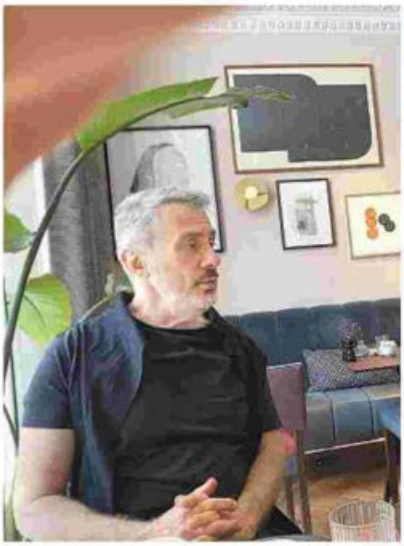
- Πολυσέλιδο, πολυπρόσωπο το μυθιστόρημά σας «πατάει» σε ιστορικά γεγονότα, απουσιάζει η κοινωνία της εποχής, ενώ συνάμα φέρει κοσμοπολίτικο άρωμα. Τι απαίτησε από εσάς;

Χρόνο, κυρίως αυτό. Χρόνο και υπομονή. Αναγκάστηκα να εγκαταλείψω, για πρώτη φορά ίσως, κάποιες τεχνικές ή κάποιες ευκολίες που με βοήθησαν σε προηγούμενα βιβλία. Ο συγγραφέας πρέπει να εξελίσσεται, όπερ σημαίνει ότι αφήνει πίσω του πράγματα που δεν λειτουργούν πια στη γραφή του.

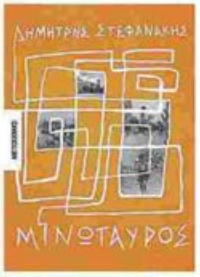
- Ο πανέξυπνος, επιτυχημένος έμπορος Γιαννιός, η πανέμορφη, πάμπλουτη, δεινή επιχειρηματίας Μαργώ, ο αειθαλής, εξαίρετος γιατρός Σήφης Μαραβελάκης, ο διάσημος πιανίστας Μανόλης Γαληνός, ο καπάτσος Τσουγκρής... Με ποιον από τους ήρωές σας ταυτίζεστε και ποιος σας ζόρισε περισσότερο;

Τοποθέτησα τη Μαργώ και τον Γιαννιό στην κορυφή της πυραμίδας των ηρώων. Για να είμαι συνεπής έπρεπε να τους κρατώ σε πρωταγωνιστικό ρυθμό ακόμα και όταν δεν πρωταγωνιστούσαν. Αυτό σήγουρα με δυσκόλεψε περισσότερο από οτιδήποτε άλλο. Κατά τα άλλα, με τον Γιαννιό ταυτίστηκα στο επίπεδο της δράσης, με τον Μανόλη Γαληνό στο επίπεδο της τέχνης, αλλά ταυτίστηκα και με τη Μαργώ, αν μη τι άλλο, στο επίπεδο των ιδεών. Ο Σήφης Μαραβελάκης συμβόλισε την εξέλιξη και τη διάρκεια. Ήταν ο χαρακτήρας που εξελίχθηκε και πέρασε με επιτυχία όλες τις δοκιμασίες που θέτει ένας συγγραφέας στα πρόσωπα του μυθιστορήματος. Ο Τσουγκρής ήταν ο παπποὺς μου και αυτό τα λέει όλα.

> *Ο πατέρας μου άφηνε πάντα να εννοηθεί πως οι ιστορίες του ήταν στην ουσία μικρές βεντέτες, ανοιχτοί λογαριασμοί, από τη στιγμή που συνδέονται με ανθρώπινο αίμα και φονικά*

Ο βραβευμένος συγγραφέας μάς συστήνει τον «Μινώταυρό» του

- Από το 5ο Μέρος, μιλάει σε πρώτο πρόσωπο και ο Γιωργής. Ο πατέρας σας στον οποίο αφιερώνετε το βιβλίο. Τι κρατάτε απ' αυτόν;

Ο πατέρας μου άφηνε πάντα να εννοηθεί πως οι ιστορίες του ήταν στην ουσία μικρές βεντέτες, ανοιχτοί λογαριασμοί, από τη στιγμή που συνδέονται με ανθρώπινο αίμα και φονικά. Σε ένα από τα γειτονικά χωριά της Βιάννου, μου είπε κάποιος «Κύριε συγγραφέα, έμαθα ότι θα γράψεις την ιστορία μας. Προσοχή! Οι Κρητικοί ζούμε με το παρελθόν». «Μην ανησυχείς, ό,τι κι αν γράψω δεν θα πάρω θέση» του εξήγησα. «Ξι η απλή αναφορά είναι θέση» μου απάντησε.

- «Η ζωή πρέπει να συνεχίζεται [...] Και να γελάμε κάπου κάπου. Να μη λησμονήσουμε τη γεύση της καρδιάς» πιστεύει η Εμέλεια. Συμμερίζεστε την πίστη της στο χιούμορ;

Ασφαλώς. Το γέλιο και η λαϊκότητα υπήρξαν αναπόσπαστα στοιχεία της μεγαλοσύνης του μυθιστορήματος. Πρέπει να απολαμβάνουμε το γέλιο, γιατί είναι ένα αποκλειστικό δώρο στον άνθρωπο, αποδεικτικό της ευφυΐας του.

- Θέση στο βιβλίο σας κατέχουν η λογοτεχνία και η μουσική. Θα μας πείτε;

Η διακειμενικότητα είναι κάτι που με έθελγε ανέκαθεν και αυτό δεν περιορίστηκε ποτέ στα στενά όρια της λογοτεχνίας. Άλλωστε η τέχνη είναι μία και αδιαίρετη. Δεν νομίζετε;

- Παρών και ο Βενιζέλος. «Είναι ο μόνος που μπορεί να βγάλει την Ελλάδα από τη μιζέρια της» θωρεί η Μαργώ. Η άποψή σας; Και για τους πολιτικούς μας;

Δεν είχα ποτέ υψηλές προσδοκίες από τους πολιτικούς μας. Κι έτσι ποτέ δεν απογοητεύομαι. Όσο για τον Βενιζέλο, θα επαναλάβω πως μου αρέσει ο τρόπος που αυτοσαρκαζόταν.

- Κατά την έρευνα και τη συγγραφή, τι καταλάβατε για τους Έλληνες, στων οποίων τις «φλέβες κυλά το αίμα της Ιστορίας»; (για να δανειστώ τη φράση σας). Συγχρίσεις με τους σημερινούς κάνατε;

Νομίζω ότι οι δύσκολες επαφές δημιουργούν τους ήρωες και τους αντιήρωες. Η επαφή που ζούμε δεν προσφέρεται για μεγάλες ιδεολογίες και ηρωισμούς.

- Κλείσατε 20 χρόνια πλούσιας συγγραφικής διαδρομής. Συναισθήματα;

Περισσότερη εμπιστοσύνη στον εαυτό μου, περισσότερη επιείκεια για τους άλλους κι αυτά σημαίνει περισσότερη ηρεμία.

www.clipnews.gr